

פורום דיור ציבורי

עמדת פורום דיור ציבורי לשינוי הקריטריונים לזכאות לדיור ציבורי

ינואר 2022

מבוא ותקציר

על פי הוועדה למלחמה בעוני ועל פי מדדים בינלאומיים, בישראל חסרות כיום עשרות אלפי דירות ציבוריות כדי להגיע למינימום הנדרש לצורך עמידת המדינה בחובתה למתן נגישות לדיור ראוי לכלל האוכלוסייה. נכון לשנת 2021, עומד מלאי הדירות הציבוריות על כ-52,000 דירות, ומציב את ישראל בדירוג נמוך מאוד בשיעור הדיור הציבורי מכלל הדירות במדינה ביחס למדינות המפותחות.

פורום דיור ציבורי רואה בדיור ציבורי כמכשיר לצמצום פערים, כאמצעי להתמודדות עם תופעת העוני הבין-דורי וכמנגנון המסייע בהגברת המוביליות החברתית הבין-דורית. לפי עמדתנו, הדיור הציבורי אינו אמור לשמש כפתרון סעד לאוכלוסייה נזקקת בלבד, אלא כמרכיב מרכזי במדיניות הדיור הכוללת.

בעקבות מאבק ממושך של פעילות ופעילי דיור ציבורי, ולאחר הזנחה של שנים, בשנת 2016 הכין משרד השיכון **תכנית ארוכת טווח ראשונה מסוגה לשיקום הדיור הציבורי**. התפיסה המרכזית בתוכנית "לגור בכבוד" הייתה ההכרה שבישראל חסרות עשרות אלפי דירות ציבוריות כדי לענות על הצרכים הבסיסיים של החברה הישראלית, ושנדרשת פעולה חד משמעית ורחבת היקף כדי לשקם את הדיור הציבורי. התוכנית כללה מנגנונים תכנוניים ואחרים שהיו אמורים לאפשר לתוספת של 7,500 דירות חדשות ציבוריות מדי שנה, למשך 10 שנים – סה"כ תוספת של 75,000 דירות.

פורום הדיור הציבורי עוסק באופן שוטף בדרישה המתמשכת ליצירת **תכנית כוללת לשיקום הדיור הציבורי**, שתביא להגדלת מלאי הדירות ותיקח בחשבון את הצרכים האמיתיים של החברה הישראלית.

סוגיה נוספת שבה עוסק פורום הדיור הציבורי – שהיא הנושא של מסמך זה – היא **הקריטריונים לזכאות לדיור הציבורי**, קריטריונים שלא עודכנו שנים רבות והופכים את הדיור הציבורי לחלופה לה זכאים מעטים בלבד. על רקע המאבק הציבורי שהובילו פעילות ופעילי פורום הדיור הציבורי, הכריז משרד השיכון בנובמבר 2021 כי בכוונתו להקים ועדה ציבורית שתבחן את הקריטריונים לזכאות לדיור הציבורי.

מסמך זה מציג את עמדת פורום דיור ציבורי לשינוי הנדרש לקריטריונים לזכאות לדיור ציבורי, והוא פרי עבודה משותפת של הפעילות, הפעילים והארגונים החברים **והתומכים** בפורום.

בחזון שלנו, הדיור הציבורי מספק מענה לא רק לאוכלוסיית מצוקה אלא לשכבת אוכלוסייה רחבה שאינה יכולה להשיג קורת גג יציבה במחירים ברי-השגה וסובלת מנטל גבוה של הוצאות דיור, כולל משפחות ממעמד הביניים ("דיור ציבורי אוניברסלי").

מתוך הבנה כי שינוי כזה הוא ארוך-טווח וכשלב ביניים, **פורום דיור ציבורי דורש הרחבה משמעותית מיידית של הקריטריונים הקיימים לזכאות לדיור ציבורי**. תקציר הדרישות בעמוד הבא, ולאחר מכן הפירוט בהרחבה.

עיקרי הדרישות

- א. ביטול דרישות סף למספר ילדים וזכאות להבטחת הכנסה, וקביעת רף הכנסה חלופי:** השימוש בשני קריטריונים קשיחים אלו שוללת זכאות באופן גורף מאוכלוסייה נרחבת אשר נזקקת לסיוע בדיוור. השימוש בקריטריון מספר הילדים אינו רלוונטי לזכאות לדיוור ופוגע במשפחות בעלות מספר ילדים נמוך יותר וביחידים, הסובלים גם הם ממצוקת דיוור חריפה.
- במקום שני קריטריונים אלו יש לקבוע רף הכנסה חלופי, שלא יהיה נמוך מקו העוני, ולהשתמש במאפיינים הנוספים בשיקולי תיעדוף ולא כקריטריון מבחין לזכאות. בפרט יש להכליל באוכלוסיית הזכאים לדיוור ציבורי גם אמהות חד-הוריות המקבלות קצבת מזונות, אנשים בעלי מוגבלות נפשית וכן אוכלוסייה עובדת שרמת הכנסתה נמוכה, אך אינה עומדת בהגדרות המחמירות של קבלת גמלת הכנסה.
- ב. עיגון וחיזוק העיקרון של דייר ממשך בדיוור הציבורי:** יש להרחיב ולהגמיש את האפשרות להעברת הזכאות לדיוור ציבורי לקרובי משפחה ובעלי זיקה קרובה, במקרה של מוות של הדייר הזכאי או מעבר למוסד סיעודי. עמדת פורום הדיוור הציבורי היא שעיקרון דייר ממשך הוא עיקרון חשוב שעוזר בצמצום פערים ומאפשר יציאה מעוני רב דורי ולכן חשוב לעגן ולחזק את החוק.
- ג. שינוי ההגדרה ל"חסר דירה" כקריטריון סף לזכאות לדיוור ציבורי:** יש להשוות את ההגדרה של "חסר דירה" במסגרת הקריטריונים לזכאות לדיוור ציבורי להגדרה שנכללה במסגרת תכנית לרכישת דיוור מוזל כמו "מחיר למשתכן" או מחיר מטר – כלומר אי-בעלות על דירה למשך 3 שנים ולא 10 כפי שהמצב כיום.
- ד. הסדרת מנגנון ועדת החריגים לדיוור ציבורי:** במסגרת הדרישה לשינוי והרחבת הקריטריונים לזכאות לדיוור ציבורי, יש גם לטייב את מנגנון ועדת החריגים, שכיום ניערך ללא שקיפות וללא הבטחת הליך הוגן.
- ה. קשישים בדיוור ציבורי:** הקריטריונים הקיימים לדיוור ציבורי אינם מאפשרים לקשישים לממש את זכאותם בדיוור ציבורי, אלא בבתי גיל הזהב בלבד. יש להסדיר את הזכאות של קשישים לדיוור ציבורי ולאפשר בחירה למימוש הזכאות בין דירה ציבורית ובין דירה בבית גיל זהב.

א. ביטול דרישות סף למספר ילדים וזכאות להבטחת הכנסה, וקביעת רף הכנסה חלופי

למעט זכאות לנכים המקבלים קצבת נכות כללית ו/או רתוקים לכסא גלגלים, הזכאות לדיוור ציבורי מטעם משרד השיכון מותנית בעמידה בשני קריטריונים מרכזיים: היות המשפחה בעלת 3 ילדים לפחות וזכאות לקבלת הבטחת הכנסה במשך 24 חודשים רצופים, או השלמת הכנסה ל-12 חודשים.

השימוש בשני קריטריונים קשיחים אלו שוללת זכאות באופן גורף מאוכלוסייה נרחבת אשר נזקקת לסיוע בדיוור. לאור זאת, עמדת פורום דיוור ציבורי היא כי יש לבטל את שני הקריטריונים הנ"ל, ובמקום לקבוע רף זכאות התלוי ברמת ההכנסה של משק הבית בלבד, בהתאם למספר הנפשות, אשר ירחיב משמעותית את מספר הזכאים לדיוור ציבורי ויהווה קריטריון הגון ושוויוני.

נדגיש כי הרחבה זו נדרשת גם אם ברור כי לא ניתן יהיה להגדיל את המלאי באופן מידי כך שידביק את הגידול במספר הזכאים לדיוור ציבורי. עם זאת, הזכאות לדיוור ציבורי תאפשר – כפתרון זמני – קבלת סיוע בשכר דירה מוגדל לזכאים, ותאפשר לבצע קדימות בהתאם למצב ולנסיבות בשלב האכלוס.

א.1. ביטול הקריטריון למספר ילדים

התלות בין זכאות לדיור ציבורי ובין היות המשפחה הורים ל-3 ילדים לפחות, מדיר אוכלוסייה נרחבת מהזכאות לדיור ציבורי, על אף שמצבה הכלכלי רעוע. **כיום משפחות שלהן פחות מ-3 ילדים, שמצבן הכלכלי ירוד במיוחד והן נתמכות רווחה וחיות מתחת לקו העוני, נותרות מחוץ למעגל הזכאות!**

נדגיש כי כיום לא קיים מענה מתאים ומספק למתן סיוע בדיור ליחידים הזקוקים לדיור ציבורי, פרט ליחידים המוגדרים כנכים הרתוקים לצמיתות לכיסא גלגלים. המצב יוצר אפליה כלפי אנשים מבוגרים שילדיהם בגרו, זוגות או יחידים שאין להם ילדים, בהם נכים קשים, בפרט עם נכות נפשית, ודרי רחוב, שאינם מצליחים לשכור דירה בשוק השכירות הפרטי.

ועדת ברביבאי ("הוועדה הציבורית לנושא הפינויים מדירות הדיור הציבורי") קבעה גם היא כי "הקריטריונים [הקיימים] אינם מאפשרים הבחנה המשקפת את מצוקת הפרט ובפועל אוכלוסייה המוגדרת לא זכאית עולה במכלול הקשיים על זו המוגדרת כזכאית". לכך יש להוסיף את המספר יוצא הדופן של פניות לוועדות חריגים של משרד השיכון, פניות אשר כולן מתייחסות למצבי מצוקה אמיתיים של משפחות, אך אינן עונות על הקריטריונים המצומצמים. ריבוי הפניות לוועדת החריגים והעובדה שרוב הזכאות בשנה האחרונה ניתנו דרך ועדת חריגים למעשה מעידים על כך שהקריטריונים אינם משרתים את תכליתם – הבחנה בין מי שזקוק לסיוע בדיור ציבורי ומי שאינו זקוק לכך.

חשוב לציין כי רמת קצבאות הקיום כיום, לרבות השילוב בין עבודה וקצבה, אינן מבטיחות קיום בכבוד ואינן מספיקות למילוי הצרכים הבסיסיים של משפחות, גם אם יש בהן פחות משלושה ילדים. התוצאה היא שקריטריון זה מציב את המשפחות במצב שבו אין להן אפשרות לשכור דירה ראויה המספקת את צרכיהן בשוק החופשי. חשוב להדגיש כי פעמים רבות משפחות אלה נעדרות תמיכה משפחתית, ולכן מוצאות את עצמן נודדות מדירה שכורה אחת לשנייה, על ההשלכות השליליות הרבות שיש למעברים התכופים על רווחת המשפחה והילדים. המשמעות הישירה היא שגם משפחה אשר תקבל סיוע מוגבל לא תצליח להתקיים בכבוד, קל וחומר ללא סיוע זה.

א.2. ביטול הקריטריון לזכאות להבטחת הכנסה וקביעת רף הכנסה חלופי

במסגרת הקריטריונים הקיימים, משרד השיכון עושה שימוש במבחן הבטחת הכנסה כתחליף לבדיקת מצבם הכלכלי של מבקשי הדיור ציבורי ועמידתם במבחן מיצוי כושר השתכרות. הסדר זה פוגע באוכלוסייה רחבה, הן בגלל רמת ההכנסה הנמוכה במיוחד הנדרשת לקבלת גמלת הבטחת הכנסה, והן בגלל המאפיינים הספציפיים של מנגנון הבטחת ההכנסה בביטוח הלאומי. יש להדגיש כי רף הזכאות לגמלת הבטחת הכנסה אינו משקף את הרף המינימלי המאפשר קיום בכבוד, רף אותו מדינת ישראל נמנעת מלקבוע.

בנוסף, השימוש בגמלת הכנסה כקריטריון מבחן לקבלת זכאות לדיור ציבורי פוגעת באוכלוסיות רחבות שאינן זכאיות או אינן יכולות להשיג זכאות לגמלת הבטחת הכנסה. מתוך אלו יש להדגיש משפחות חד הוריות המתקיימות מקצבת מזונות, המחליפה את קצבת גמלת ההכנסה ובשל כך אינה מאפשרת קבלת זכאות לדיור ציבורי. זהו עוול שהגיע הזמן לתקנו! אסור שאם תידרש לוותר על המזונות, שנועדו לילדיה, כדי להפוך לזכאית. כיום לאם חד הורית המקבלת קצבת מזונות אין תמיכה שתאפשר מציאת עבודה בשכר הולם והדרישה להוכחת כושר השתכרות אינה ריאלית.

תהליך קבלת הזכאות להבטחת הכנסה מציב חסמים רבים לאוכלוסיות רבות נוספות. נהלי שירות התעסוקה המחמירים מביאים מבקשי דיור ציבורי להתמודד עם שלילות גמלה שלעיתים תכופות

עלולים לאפס את תקופת הזכאות לדיוור ציבורי ולפגוע בזכאים. כמו כן, לגמלת הבטחת הכנסה, המהווה את התנאי הנוכחי לקבלת זכאות לדיוור ציבורי קיים אי מיצוי בולט. מחקרים מצביעים על בין 33-40% של זכאים להבטחת הכנסה והשלמת הכנסה שאינם ממצים את זכותם, ובשל כך גם מאבדים את זכאותם לדיוור ציבורי.

התניית הזכאות לדיוור ציבורי בקבלת הבטחת הכנסה פוגע במבקשי דיוור ציבורי, מכיוון שהוא מותיר אותם כבולים ולכודים במעגל העוני והתלות, ומונע ממבקשי דיוור ציבורי המבקשים לשפר את מצבם – להשתלב בשוק העבודה או להגדיל את הכנסתם בעבודה. הקריטריון הקיים פוגע גם במבקשים דיוור ציבורי, הנמנעת מהם האפשרות להגדיל את הכנסתם, וגם במדינה, הפוגעת במאמציה להגדיל את שיעור ההשתתפות בשוק העבודה.

לסיכום ניתן להגיד שאכן, זכאות להבטחת הכנסה היא קריטריון המעיד על קושי כלכלי משמעותי ועל צורך בסיוע בדיוור. יחד עם זאת, קביעתו כקריטריון יחיד למעשה מניחה גם חזקה הפוכה – כי מי שאינו זכאי להבטחת הכנסה אינו זקוק לדיוור ציבורי. חזקה זו שגויה לחלוטין, ויעידו על כך עשרות אלפי הפניות לוועדות החריגים ונתוני דו"ח העוני שפורסם בימים האחרונים.

עמדת פורום דיוור ציבורי היא כי השימוש שעושה משרד השיכון במבחן הבטחת הכנסה הוא פסול, וכי יש להחליפו במבחן הכנסה ייעודי שייקבע ויבדק במשרד השיכון, שיותאם ספציפית לבחינת הזכאות לדיוור ציבורי.

מסמך של מרכז המחקר והמידע בכנסת אשר ערך סקירה משווה של קריטריונים לזכאות לדיוור ציבורי במדינות שונות בעולם מצא כי במדינות הנסקרות "הקריטריון המרכזי לעניין זכאות לדיוור ציבורי הוא קריטריון כלכלי. ככלל, קריטריון זה מתבטא ברף הכנסה עליון, כאשר מחוסר דיוור שהכנסתו אינה עולה על רף זה נחשב כזכאי לדיוור ציבורי". (מסמך של הממ"מ מיום 17.10.2021).

נדגיש כי במשרד השיכון כבר קיים היום מנגנון חלופי של קביעת "הכנסה מזכה" המופעל לגבי אוכלוסיית מקבלי קצבת נכות כללית ונכים הרתוקים לכיסא גלגלים, וניתן ליישמו גם בענייננו. לגבי אוכלוסייה זו נקבעו מנגנונים המאפשרים למשרד השיכון לבחון את הזכאות בהתאם לרמת ההכנסה של משק הבית, מכל מקור שהוא. אנו דורשים להפעיל מנגנון דומה לגבי כלל אוכלוסיית מבקשי הדיוור הציבורי!

יש לציין כי כחלק מדרישה זו, פורום דיוור ציבורי דורש בפרט את מתן האפשרות לבקשה לזכאות לדיוור ציבורי ושימוש במבחן הכנסה חלופי לאמהות חד-הוריות המקבלות קצבת מזונות שהיום נשללת מהן הזכאות בשל אי עמידה בקריטריון קבלת הבטחת הכנסה. בנוסף, פורום דיוור ציבורי דורש את הכללת אוכלוסיית נכי הנפש באוכלוסיית הנכים הזכאית לדיוור ציבורי, בהתאם לקריטריונים הרלוונטיים.

א.3. רף ההכנסה החלופי לזכאות לדיוור ציבורי אינו יכול להיות נמוך מקו העוני

עמדת פורום דיוור ציבורי היא שהדיוור הציבורי יהווה מענה לכל הפחות לאוכלוסייה החיה בעוני, ולכן ככל שיוגדר רף הכנסה מקסימלי לזכאות, הוא אינו יכול להיות נמוך יותר מקו העוני לפי מספר נפשות המתגוררות במשק הבית. רף זה יכול לכלול בתוכו גם הסדרים שייבחנו עמידה במבחן מיצוי כושר השתכרות שיעשה על-ידי משרד הבינוי והשיכון ויותאם למצבם הפרטני של מבקשי הדיוור הציבורי.

עמדה דומה נכללה בהמלצות ועדת ברביבאי שקבעה כי "הוועדה רואה באוכלוסייה שהוגדרה כענייה כאוכלוסייה היעד שזקוקה לסיוע בדיוור". ועדת ברביבאי אף ציטטה מתוך דו"ח ועדת אלאלוף ("דוח הוועדה למלחמה בעוני בישראל"), שציינה כי "ההכרה בקשר ההדוק בין דיוור ועוני עמדה בבסיס עבודת ועדת המשנה בנושא הדיוור. ברור וברור כי על המדינה לדאוג ליצירת התנאים לדיוור הולם עבור משפחות החיות בעוני".

בנוסף לקביעת רף ההכנסה המקסימלי, יש לקבוע באופן שקוף ונגיש מנגנון תיעדוף שייקח בחשבון מאפיינים נוספים של הזכאים (כמו נכות, מספר ילדים ועוד), את תנאי המגורים הנוכחיים ואת קיומה של אלטרנטיבה למגורים של משק הבית. בהתאם למנגנון זה, משקי בית שיימצאו כזקוקים יותר לדירה ציבורית לפי שיקולים אלו ימוקמו גבוה יותר ברשימת ההמתנה, ואילו משקי בית נזקקים במיוחד יהיו זכאים למימוש זכאות מידי.

ב. הרחבת הזכאות של דיירים ממשיכים בדיוור הציבורי

עמדת פורום דיוור ציבורי היא כי יש להרחיב ולהגמיש את האפשרות להעברת הזכאות לדיוור ציבורי לקרובי משפחה ובעלי זיקה קרובה, במקרה של מוות של הדייר הזכאי או מעבר למוסד סיעודי.

ועדת ברביבאי קבעה כי "יש לשנות את התיקון משנת 2009 שנעשה לחוק זכויות הדייר בדיוור הציבורי ולהסיר את התנאי שעל הדייר לעמוד בתבחינים לזכאות לדיוור ציבורי".

עמדת פורום דיוור ציבורי היא שיש להסיר את התנאי שעל הדייר הממשיך לעמוד בקריטריונים לזכאות לדיוור ציבורי, ולהסיר את התנאי שעל הדייר הממשיך להתגורר יחד עם הזכאי בדירה. במקום זאת, יש לקבוע קריטריונים מקלים יותר לזכאות לקרוב משפחה ובעל זיקה קרובה של זכאי דיוור ציבורי כ"דייר ממשיך", ולהתנות זאת בהיותו חסר דירה ושאינו בעל הכנסות ונכסים בהיקף גבוה במיוחד.

ג. שינוי ההגדרה ל"חסר דירה" כקריטריון סף לזכאות לדיוור ציבורי

קריטריון סף לזכאות לדיוור ציבורי כיום הוא היות האדם "חסר דירה". במציאות הנוכחית קריטריון זה מקובל גם על הפורום. עם זאת, בהגדרות הקיימות לזכאות לסיוע בדיוור, לרבות דיוור ציבורי, ההגדרה ל"חסר דירה" הינה אי-בעלות על דירה או חלק ממנה לתקופה של 10 שנים לפחות, וזאת בניגוד להגדרה שנקבעה בתוכנית "מחיר למשתכן" שקבעה קריטריון של אי-בעלות על דירה לתקופה של 3 שנים בלבד.

עמדת פורום דיוור ציבורי היא שיש להשוות ההגדרות ל"חסר דירה" עבור זכאות לדיוור ציבורי כך שיהיו זהות להגדרה שנקבעה בתוכנית "מחיר למשתכן", ותעמוד על אי-בעלות על דירה לתקופה של 3 שנים לכל היותר.

ד. הסדרת מנגנון ועדת חריגים לדיוור ציבורי

בהתאם לנוהל וועדת חריגים של משרד הבינוי והשיכון לעניין הזכאות לדיוור ציבורי, נקבע כי "הוועדה תפעל במגמה לתת מענה לבעיות חריגות של משפחות ויחידים להם לא נמצא מענה במסגרת הכללים והקריטריונים של המשרד".

הנוהל בנוסחו כיום קובע תבחינים הנוגעים לסוגי השיקולים שנשקלים במסגרת הוועדה (ובהם מצב כלכלי, גודל משפחה וכיו"ב). עם זאת, המציאות בשטח, בה הוועדות מציגות נימוק גורף ואחיד

לסירוב, מלמדת כי יש לעגן חובת הנמקה שתציג את השיקולים שנשקלו במסגרת הדיון בוועדה, ולא להסתפק בהפניה בעלמא לקריטריונים ולקיומו של תור ממתניים.

עמדת פורום דיור ציבורי היא שנוסף על הנמקה מפורטת יש ליצור מנגנון תיעודי שקוף ואחיד להחלטות הוועדה. יש לאפשר זכות שימוע וייצוג אל מול הוועדה ולנהל פרוטוקול מלא בו יצוינו המסמכים שעמדו לפני הוועדה (לוודא שאכן כלל המסמכים שנשלחו הגיעו לוועדה ונקראו). בנוסף, יש לכתוב נהלים מפורטים יותר כדי להפחית את הבקשות המועברות אוטומטית לוועדת החריגים (למשל בנושא משפחות שבהן אחד מבני הזוג חסר מעמד). כמו כן, יש לפרסם את החלטות הוועדה בשקיפות. יש צורך גם לבחון מחדש את מבנה וחברי הוועדה ולהציג מודל שכולל עובדי רווחה, נציגי ציבור, נציגים מהסיוע המשפטי וכו'.

ה. קשישים בדיור הציבורי

התייחסות מיוחדת יש לתת לדיירים בגיל זיקנה בדיור הציבורי. כיום, לאור הקריטריונים כפי שהוצגו לעיל, לאוכלוסייה המבוגרת אין שום מענה במסגרת דירות הדיור הציבורי ומשכך הם גם אינם זכאים להכרה כדיירים ממשיכים. דווקא בגיל המבוגר יש חשיבות מיוחדת להזדקנות במקום – הישארות של האדם בסביבה המוכרת לו, שמירה על רשתות חברתיות והמשך צריכת שירותים בקהילה. אף על פי כן דווקא בגיל המבוגר המענה היחיד המוצע למבקשים הוא דיור בבית גיל זהב, אשר במקרים רבים מרוחק מסביבת מגוריו של האדם ומנתק אותו הלכה למעשה מכל מה שמוכר לו, זאת בנוסף לרשימות הממתניים הארוכות במיוחד. אין מקום להדרה של זקנים מהמענה החשוב והבסיסי של קורת גג עצמאית בקהילה, ויש לאפשר למבקשים המבוגרים את האפשרות לבחור האם להמתין לדירה בדיור הציבורי או ליחידה בבית גיל זהב. גיל וקיום חלופה יכולים להכלל בשיקולי תעדוף, אך זאת יחד עם בחינה פרטנית של המשכיות סביבה תומכת ומוכרת רבת שנים של הקשיש. ככל שמבקש משרד השיכון לעודד את המבקשים להעדיף את בתי גיל הזהב, הרי שיש לעשות זאת בדרך של הרחבת התמריצים למעבר לבתי גיל הזהב.

יתרה מכך, הזכאות לבתי גיל זהב מוענקת כיום רק למי שמתקיימים בקצבאות הביטוח הלאומי. אמנם מדובר בהגדרה רחבה מזו של דירות הדיור הציבורי, אך גם היא אינה כוללת רף הכנסה מקסימלי כמבחן. יש להדגיש כי כאשר מדובר בא/נשים אחרי גיל פרישה, גובה ההכנסות שלהם הינו יציב, אין להם אפשרות לשנות את הכנסותיהם ולכן כל קביעה ביחס אליהם תשפיע עליהם לכל שנות חייהם.

יודגש כי לאחר גיל פרישה אין דרישה למיצוי כושר השתכרות ולכן אין הבדל מהותי בין זכאות להשלמת הכנסה לבין קיום מקצבאות אחרות של הביטוח הלאומי (אלא לעיתים לרעת מי שמתקיים קצבאות אחרות, כאמור), אלא ביחס לקיומם של חסכוניות או נכסים פיננסיים אחרים, דבר הניתן לבדיקה בקלות.

כפי שהובא ביתר פירוט ביחס לכלל האוכלוסייה, גם ביחס לאוכלוסייה המבוגרת יש לקבוע מבחן כלכלי, שיכלול הכנסה ובעלות על נכסים (כספיים), לפיו תיקבע זכאות ליחידה בבית גיל הזהב.

ארגונים תומכים וארגונים שותפים לכתיבת המסמך

בעריכת דני גיגי מפורום דיור ציבורי וירון הופמן-דישון ממרכז אדוה

שוברות קירות | הפקולטה למשפטים, המכללה למנהל | מרכז אדוה | הפורום למען משפחות העולים |
הקרן החדשה לישראל | האגודה לזכויות האזרח בישראל | המעברה | החברה למתנ"סים – מרכזים
למיצוי זכויות | המרכז לחינוך משפטי קליני | רבנים למען זכויות האדם | התוכנית לחינוך משפטי קליני,
אוניברסיטת תל אביב